

Z ŻYCIA FEDERACJI

Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych
Nr 1 (38) 2014, s. 261-266
ISSN 1426-3777

Ks. JERZY WITCZAK¹

SPRAWOZDANIE Z PRACY ZARZĄDU I PRZEWODNICZĄCEGO FEDERACJI FIDES ZA OKRES 19 WRZEŚNIA 2012 – 2 WRZEŚNIA 2013 ROKU

1. Zarząd pracował w składzie: przewodniczący – ks. Jerzy Witczak (Biblioteka PWT, Wrocław), zastępca przewodniczącego – Bogumiła Warząchowska (Biblioteka Teologiczna, Katowice), skarbnik – Grzegorz Filipiuk OFMCap (Biblioteka Kapucynów, Zakroczym), sekretarz – ks. Waław Umiński CM (Biblioteka Księży Misjonarzy, Kraków), członek zarządu – ks. Tomasz Garwoliński (Biblioteka WSDMW „Hosianum”, Olsztyn). Zarząd odbył dwa posiedzenia: 21-22 stycznia 2013 roku w Warszawie oraz 1-2 września 2013 roku we Wrocławiu (przed walnym zgromadzeniem). Poza tym zarząd kontaktował się drogą elektroniczną. Działania zarządu w roku sprawozdawczym koncentrowały się na zapewnieniu kontynuacji dotychczasowych dzieł i projektów. Członkowie zarządu intensywnie pracowali nad zredagowaniem i wydaniem dwóch numerów czasopisma „Fides. Biuletynu Bibliotek Kościelnych”. Ks. J. Witczak pełnił funkcję administratora serwisów informacyjnych federacji.

¹ Biblioteka Papieskiego Wydziału Teologicznego i Metropolitalnego Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu, przewodniczący Zarządu Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES.

2. Aktualnie do federacji należą formalnie osiemdziesiąt trzy podmioty. W roku sprawozdawczym do FIDES zostały przyjęte dwie biblioteki: Instytutu Maryjno-Kolbiańskiego „Kolbianum” w Niepokalanowie i Instytutu Teologicznego w Gliwicach. W związku z przeniesieniem WSD Diecezji Sosnowieckiej do Częstochowy i połączeniem z tamtejszym WSD uległa likwidacji Biblioteka WSD Diecezji Sosnowieckiej. Rezygnację z członkostwa przysłała Biblioteka Główna Polskiej Prowincji Zmartwychwstańców z siedzibą w Krakowie. Niestety, kilka kolejnych bibliotek od długiego czasu nie opłaca składek i nie kontaktuje się z federacją. Jeśli Walne Zgromadzenie wyrazi zgodę, zarząd wyśle ostateczne wezwanie i w przypadku braku odpowiedzi skreśli te biblioteki z listy członków.

3. Zarząd federacji od 2012 roku przejął wydawanie czasopisma „Fides. Biuletynu Bibliotek Kościelnych” i stanowi jednocześnie jego redakcję. Redaktorem naczelnym jest dr B. Warząchowska, sekretarzem redakcji – ks. T. Garwoliński. Korektę i skład nadzorował ks. J. Witczak. Druk i dystrybucja zostały zorganizowane przez o. G. Filipiuka. W 2013 roku zostały wydane dwa kolejne numery biuletynu „Fides”, liczące łącznie 476 stron. Ukazały się one w nowej szacie graficznej. Warto nadmienić, że od nr 1-2 z 2009 roku biuletyn jest czasopismem recenzowanym. Redakcja w lipcu 2013 roku złożyła w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego ankietę w celu ewaluacji „Fides” jako czasopisma naukowego i przyznania dla niego punktacji. B. Warząchowska uczestniczyła natomiast w warsztatach dla wydawców i redaktorów czasopism naukowych na temat: *Zasady redagowania i wydawania czasopism naukowych*.

4. Podstawowym celem statutowym federacji jest zbudowanie jednolitego systemu komputerowego i wspólnej bazy katalogowej bibliotek kościelnych oraz umożliwienie szerokiego i łatwego dostępu do informacji katalogowej i bibliograficznej. Realizując ten cel, na utrzymywanie, uaktualnianie i poszerzanie centralnego serwisu informacyjnego FIDES, w tym Księgozbioru Wirtualnego oraz Elektronicznej Bibliografii Nauk Teologicznych, zarząd pozyskiwał z MNiSW środki finansowe na działalność upowszechniającą naukę: w 2012 roku w wysokości 12 tys. zł, przy wkładzie własnym 4 tys. zł, a w 2013 roku 15 tys. zł, przy wkładzie własnym 5 tys. zł.

5. Głównym realizowanym obecnie zadaniem jest Elektroniczna Bibliografia Nauk Teologicznych, uruchomiona 2 kwietnia 2011 roku. Baza powstaje z opisów otrzymywanych z Zakładu Bibliografii Zawartości Czasopism Biblioteki Narodowej oraz utworzonych przez niektóre biblioteki Federacji FIDES. Ponadto federacja zamawiała wykonanie brakujących opisów bibliograficznych na podstawie umów o dzieło. M.in. została wykonana pełna bibliografia zawartości biuletynu „Fides” (407 opisów). Opracowaniem całości bazy zajmował się ks. Jerzy Witczak, a od strony informatycznej wspierał go wydatnie o. Janusz Kaczmarek OP z Krakowa. Obecnie w bibliografii znajdują się opisy zawartości 191 tytułów czasopism (przybyło 8) i 407 prac zbiorowych (przybyło 92). Liczba wszystkich opisów wynosi 82 290, a w ciągu roku przybyło 7 200 nowych (w tym prawie 2 700 z FIDES). Wyrażamy wdzięczność Bibliotece Narodowej za stałą współpracę i bezpłatne przekazywanie nowych opisów w cyklu miesięcznym.

6. Do Księgozbioru Wirtualnego FIDES w ciągu roku od poprzedniego walnego zgromadzenia dodano 222 publikacje, w tym 193 artykuły i czasopisma, siedemnaście książek, jednaście starych druków i inkunabułów oraz jeden doktorat. M.in. dokończono pełną digitalizację biuletynu „Fides”, dodano kolejne bieżące numery czasopism „Studia Włocławskie” i „Warszawskie Studia Teologiczne” oraz rozpoczęto publikowanie czasopisma „Roczniki Obydwóch Zgromadzeń św. Wincentego à Paulo” (lata 1895-1901). Większość pozycji dodanych do kolekcji „Skarby bibliotek kościelnych” powstało dzięki digitalizacji zamówionej przez federację w firmie „Digital Center” w ramach projektu dofinansowanego przez ministerstwo. Obecnie BC FIDES liczy 1 456 publikacji. Nie jest to duża liczba w porównaniu z innymi bibliotekami cyfrowymi w Polsce. Biblioteki członkowskie federacji w małym stopniu korzystają z możliwości publikowania swoich zbiorów we wspólnej bibliotece cyfrowej. Aktualnie jedynym redaktorem biblioteki cyfrowej jest ks. Jerzy Witczak, który umieszcza wszystkie publikacje i ich metadane na serwerze.

7. Cały czas trwały też bieżące prace związane z utrzymaniem multiwyszukiwarki FIDKAR FIDES. Podłączonych jest do niej aktualnie pięćdziesiąt jeden katalogów książek i starych druków, dwa-

dzieścia dwa katalogi prac dyplomowych, piętnaście bibliografii z FIDES, a ponadto dziewiętnaście innych baz – łącznie 107 baz. W sekcji bibliotek kościelnych prezentuje swoje bazy czterdzieści siedem instytucji, w tym czterdzieści trzy należące do FIDES. Spośród nich dwadzieścia dwie biblioteki członkowskie korzystają z serwera federacji, a w tym szesnaście posiada na naszym serwerze swoje strony z katalogami. Niektóre biblioteki mają kłopoty z zachowaniem ciągłości dostępu online, zwłaszcza z działaniem aplikacji Fidserw, przez co ich bazy nie są widoczne w wynikach wyszukiwania. Trzeba było wyłączyć na stałe dwie duże biblioteki: WMSD w Warszawie i WSD w Przemyślu, ze względu na trwałą utratę połączenia. Ks. J. Witczak aktualizuje również na serwerze FIDES bazy przesyłane przez biblioteki członkowskie. Niestety, niektóre biblioteki bardzo dawno nie aktualizowały swoich katalogów.

8. Systematycznie był utrzymywany i ulepszany serwis WWW federacji. W styczniu 2013 roku odświeżono jego szatę graficzną i dodano sekcję „Biuletyn”, zawierającą informacje o czasopiśmie „Fides” i spisy treści wszystkich numerów. Ponadto federacja posiada własną stronę na portalu społecznościowym Facebook. Do chwili obecnej do grona jej abonentów zapisało się 271 osób. Strony WWW oraz FIDKAR FIDES cieszą się nieustannie dużym zainteresowaniem, ale statystyki wskazują na ok. dziesięcioprocentowy spadek w stosunku do 2011 roku. Cały serwis w 2012 roku odwiedziło ok. 31,5 tys. niepowtarzających się gości, liczba wizyt wyniosła 62,5 tys., wygenerowanych stron – 900 tys., w tym w samej wyszukiwarce FIDKAR – 170 tys.

9. Prowadzona była nadal dystrybucja bazy MAK zawierającej hasła formalne CKHW NUKAT. Czternastego marca 2013 roku nastąpiło podpisanie umowy z Centrum NUKAT, formalizującej wieloletnie (od 2001 roku) udostępnianie CKHW przez Federację FIDES. Od października 2012 roku trzeba było zmienić sposób opracowania bazy ze względu na przekroczenie wielkości granicznej obsługiwanej przez MAK. Jest ona odtąd utrzymywana w systemie Linux i raz w miesiącu eksportowana do programu MAK. Obsługą bazy CKHW zajmuje się o. J. Kaczmarek, a tworzeniem z niej bazy MAK ks. J. Witczak. Kopię bazy w postaci spakowanego archiwum mniej więcej dwadzieścia zainteresowanych bibliotek pobiera sa-

modzielnie z serwera FIDES. Połowę odbiorców stanowią biblioteki spoza federacji. Również w marcu 2013 roku Dyrekcja Biblioteki Narodowej wyraziła zgodę na rozprowadzanie słownika JHPBN przez FIDES, jest on zatem dostępny w postaci spakowanej bazy MAK na naszym serwerze w cyklu miesięcznym.

10. W ciągu ostatniego roku prowadzone były intensywne prace nad wykorzystaniem systemu Koha, których uwieńczeniem jest testowa instalacja Elektronicznej Bibliografii Nauk Teologicznych. Zostały w niej wdrożone mechanizmy aktualizacji kartotek wzorcowych CKHW NUKAT i JHPBN. Utrzymywano owocne robocze kontakty z administratorami tych baz w Centrum NUKAT i w Bibliotece Narodowej. Zarząd FIDES wyraża wielkie podziękowanie o. Januszowi Kaczmarkowi za jego inicjatywę i zaangażowanie w prowadzenie tego projektu. Wydaje się, że system Koha w tej postaci byłby najlepszą propozycją dla stworzenia centralnego katalogu Federacji FIDES.

11. Członkowie zarządu brali udział w różnego rodzaju spotkaniach. Dwudziestego drugiego stycznia 2013 roku w Bibliotece UKSW w Warszawie odbyło się spotkanie dyrektorów bibliotek wydziałowych, na którym powołano do istnienia Konferencję Dyrektorów Bibliotek Wydziałów Teologicznych. Uczestniczyli w nim: ks. T. Garwoliński, B. Warząchowska i ks. J. Witczak. Dwudziestego kwietnia 2013 roku na sympozjum bibliotecznym z okazji 30-lecia Biblioteki Parafialnej w Trzciance byli obecni B. Warząchowska i ks. J. Witczak, który wygłosił prelekcję pt. *Dorobek i plany na przyszłość Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES*. Dwudziestego czwartego kwietnia 2013 roku Biblioteka Teologiczna Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Federacja Bibliotek Kościelnych FIDES oraz Sekcja Bibliotek Szkół Wyższych Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich zorganizowały konferencję *Jedność w różnorodności. Współpraca bibliotek akademickich* w ramach XXVII Forum Sekcji Bibliotek Szkół Wyższych SBP w Katowicach. Głównym organizatorem była B. Warząchowska, a ks. J. Witczak wygłosił wykład na temat: *Federacja Bibliotek Kościelnych FIDES – dorobek i perspektywy*. Ponadto na zaproszenie pani Elżbiety Stefańczyk, redaktor naczelnej czasopiśma „Bibliotekarz”, ks. J. Witczak opublikował w nr 7/8 z 2013 roku artykuł pt. *Federacja Bibliotek Kościelnych FIDES po dwudziestu*

latach. Ks. T. Garwoliński i ks. J. Witczak pozytywnie przeszli postępowanie kwalifikacyjne przed komisją państwową i 19 listopada 2012 roku zdali egzamin na bibliotekarza dyplomowanego.

12. Federacja utrzymuje też kontakty międzynarodowe. Fundacja Theological Book Network z USA przekazała na rzecz FIDES dwa dzieścia zestawów nowych książek – głównie z biblistyki, liczących ok. osiemdziesięciu tytułów każdy. Przewodniczący zarządu zorganizował odbiór tego daru z miejscowości Heiligenkreuz w Austrii i dalszą dystrybucję z Wrocławia do bibliotek członkowskich. Cztery zestawy zostały przeznaczone dla bibliotek za wschodnią granicą: dwa dla bibliotek seminaryjnych na Litwie i dwa dla katolickich bibliotek na Ukrainie. Tradycyjnie jak co roku ks. J. Witczak będzie reprezentował federację podczas 42. Walnego Zgromadzenia Stowarzyszenia Europejskich Bibliotek Teologicznych BETH w dniach 11-15 września br. w Paryżu. Na ten cel federacja otrzymała subwencję z Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski w wysokości 2 tys. zł. Niewielkie wsparcie finansowe federacja otrzymuje również przy tej okazji od American Theological Library Association (ATLA) jako prowizję z tytułu prenumerowania przez biblioteki członkowskie baz ATLA oraz reklamowania tych produktów. Na zaproszenie przewodniczącego FIDES 43. Walne Zgromadzenie BETH odbędzie się we Wrocławiu w dniach 6-10 września 2014 roku. Przygotowania do zorganizowania tego spotkania już zostały rozpoczęte.

13. Na zakończenie wspomnijmy, że 13 listopada 2012 roku zmarł pan Jerzy Swianiewicz, współtwórca programu MAK, członek honorowy FIDES. Wieczny odpoczynek racz mu dać, Panie!